

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Probă scrisă la profilul ARTE, disciplina *Istoria artelor plastice*

Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct. Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor. Nota finală se calculează prin convertirea punctajului în note, conform unei scheme. Se pot realiza, după caz, schițe și desene cu pix/cerneală albastră.

SUBIECTUL I (21 puncte)

Concepții și imagini plastice

Nr.	Item	Scor/Se va acorda:	Răspunsuri corecte/posibile
1.	Identifică ramura/domeniul artelor corespunzător pentru fiecare operă:	Câte 1 p. pentru fiecare denumire corectă (1x3=3p.). Total 3 puncte	a) Arhitectură (Dolmen) b) Sculptură/Ceramică (Cuplul de la Hamangia) c) Pictură (Peștera Lascaux)
2.	Scris denumirea operei căreia îi corespunde perioada de realizare.	Câte 1 p. pentru fiecare denumire scrisă corect în dreptul perioadei indicate (1x3=3p.). Total 3 puncte	a) 17.000 î. Hr. – Peștera Lascaux b) cca 5.000 - 3000 î. Hr. – Cuplul de la Hamangia/Gânditorul și soția sa c) cca 2.000 – Dolmen (St Lythans în Wales)
3.	Argumentează de ce se stabilește o asemenea consecutivitate de evoluție a artelor.	Câte 1 p. pentru fiecare argument (1x3=3p.). Total 3 puncte	Arta rupestră cunoaște o dezvoltare crescândă în perioada paleolitică, modul de viață fiind cel nomad. Schimbarea climei, încălzirea și stabilizarea ei, în jur de 10.000 de ani, a modificat radical modul de viață al oamenilor. Evoluția ceramicii precum și evoluția arhitecturii definesc perioada neolitică și sunt legate de modul sedentar de viață. Neoliticul (6600 – 3700) este o epocă în care se schimbă radical relația om-mediu.
4.	Reieșind din imaginile prezentate mai sus descrie semnificația acestor opere.	Câte 1 p. pentru fiecare semnificație a operei (1x3=3p.). Total 3 puncte	a) Dolmen (fr. dolmen, cf. celt. tolmen – masă de piatră) este un monument funerar megalitic, alcătuit dintr-o piatră plată așezată orizontal pe două sau mai multe pietre verticale, acoperind o cameră sepulcrală . Ele au fost ridicate, probabil, din cerintele anumitor ritualuri de cult . Importanța lor constă în faptul că reprezintă primele mari construcții care exprimă forța de creație a unui grup de oameni organizați . Oprele din perioada preistorică au un puternic caracter mistico – religios.
		Câte 1 punct pentru fiecare semnificație a operei (1x3=3p.). Total 3 puncte	b) Exista ipoteze care susțin că Gânditorul și perechea sa reprezintă un cuplu de zei: El al vegetației, Ea a recoltei . Periodicitatea vieții cosmice a adus în atenția vieții sacre fenomenul regenerării vegetale , așa numitele rituri agrare. Aceste rituri au conferit femeilor un rol special, fecunditatea lor și aceea a pământului , fiind corelate în conștiința agricolă. Redarea corpului uman și a proporțiilor în poziția șezândă pe un scaun scund, fără spătar, este remarcabil de realistă, dacă ne gândim că au fost realizate acum aproximativ 7.000 de ani.
		Câte 1 punct pentru fiecare semnificație a operei (1x3=3p.). Total 3 puncte	c) Imaginea este o prefigurare a actului vânătorii , de închinare, caracteristica definitivă este realismul și perspectiva pluriangulară .
5.	Descrie în trei enunțuri relația dintre artă și religie în preistorie.	Câte 1 punct pentru fiecare enunț corect (1x3=3p.). Total 3 puncte	Terra-mater, Pământul-mamă, cuplul cer-pământ în care cerul - Tatăl universal și pământul - Mama cea mare care generează energii telurice . a centrat aproape toate sistemele religioase inițiale, încă din paleolitic și a generat numeroase forme de cult. Apariția agriculturii a schimbat mult poziția pământului în panteonul religiilor neolitice și apoi a celor istorice, apar zeitățile agriculturii și ale cicluului vegetal . Analogia dintre rolul pământului și sexualitatea combinată cu maternitatea femeii au permis omului primitiv să-și făurească marea sinteză a viziunii sale cosmologice periodice și să-si construiască străvechiul său optimism soteriologic.

SUBIECTUL II (21 puncte)
Morfologia și sintaxa plastică

Nr.	Item	Scor/Se vor acorda:	Răspunsuri corecte/posibile
1.	<p>Prezintă interferențele culturale și stilistice între sculptura antică din diverse zone geografice. Vei avea în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> –două elemente caracteristice viziunii plastice, criteriilor filozofice și religioase reflectate în sculptură; –două criterii estetice sau cerințe față de formele sculpturale; –trei lucrări reprezentative pentru fiecare cultură. <p>a) Egipt</p>	<p>Câte1 p. pentru fiecare element caracteristic reflectat în sculptură (1x2=2p.); Câte 1 p. pentru descrierea fiecărui criteriu/cerință față de formele sculptate (1x2=2p.); Câte 1 p. pentru fiecare exemplu de lucrare reprezentativă (1x3=3p.) (2+2+3=7p.). Total 7puncte</p>	<p>Egiptul antic – canoane impuse de religie și de cultul morților: hieratismul (lipsa de expresivitate și reprezentarea statică a chipurilor/corpurilor umane); personajele au bărbia ușor ridicată, calota cranială lăsată pe spate, ochii mari și privirea îndreptată spre infinit; specific – calmul, liniștea și lipsa de expresivitate, care simbolizează detașarea personajelor de viața pământească și așteptarea judecății zeilor, care să le confere dreptul la nemurire după cântărirea faptelor bune și rele; frontalismul: vederea din față a persoanelor, simetria; supradimensionarea: zeii/faraonii sunt redați supradimensionați față de celelalte personaje, pentru a sublinia puterea și caracterul lor sacru; sculptura egipteană – statică, structuri monodirecționate; sculptorii împărțeau corpul uman în 21¼ pătrate, compunând întreaga structură a corpului uman după acest număr; Imperiul Vechi: la redarea corpului uman în picioare, corpul era împărțit în 18 pătrate, iar la reprezentarea figurii așezate se utilizau 15 pătrate, exemple: <i>Scribul, Ka Aper, Sfinxul de la Gizeh, Amenhotep al III-lea, statuile lui Ramses al II-lea</i> etc.</p>
	<p>b) Grecia</p>	<p>Câte1 p. pentru fiecare element caracteristic reflectat în sculptură (1x2=2p.); Câte 1 p. pentru descrierea fiecărui criteriu/cerință față de formele sculptate (1x2=2p.); Câte 1 p. pentru fiecare exemplu de lucrare reprezentativă (1x3=3p.). (2+2+3=7p.). Total 7puncte</p>	<p>Grecia antică – Apollon – modelul etic și estetic; <i>Conducătorul de cvadrigă</i> – structură de tip coloană; <i>Friza Panatheneelor</i> – atropocentrismul și kalokagathia; sculptorul Policlet <i>Dorifor, Diadumenul</i> – canonul celor șapte capete - idealul de armonie; sculptorul Miron <i>Discobolul, Athena și Marsyas</i> – principiul euritmiei; sculptorul Lisip - canonul de opt capete și jumătate <i>Apoxiomene</i>; Praxiteles – rafinament estetic, grație și eleganță în redarea corpului uman <i>Afrodita din Cnid</i> etc.</p>
	<p>c) Roma</p>	<p>Câte1 p. pentru fiecare element caracteristic reflectat în sculptură (1x2=2p.); Câte 1 p. pentru descrierea fiecărui criteriu/cerință față de formele sculptate (1x2=2p.); Câte 1 p. pentru fiecare exemplu de lucrare reprezentativă (1x3=3p.). (2+2+3=7p.). Total 7puncte</p>	<p>Roma antică – influențe puternice etrusce și grecești, interes pentru reprezentarea realistă a chipului uman; realizau portrete cu trăsături fizice exacte, se practica sculptura capului/bustului/figurii întregi; arta portretului a constituit miza artelor plastice în sculptura Romei Antice; Sculptura corpului uman/statuara monumentală, exemplu: <i>Augustus della Prima Porta</i>; sculptura ronde-bosse: statuia ecvestră <i>Marc Aureliu</i> a permis romanilor crearea monumentelor pentru a fi expuse în spații deschise, locuri publice; reliefuli – de pe columna lui Traian, de pe Arcul lui Titus etc., aveau caracter documentar cu diverse destinații: istorice, alegorice, reliefuli fără semnificație oficială (pe mobilier, sarcofage etc.); medalioane, busturi: <i>Caracalla</i>, portretul sculptural <i>Brutus</i> etc. trăsături fizionomice particulare, redarea personalităților remarcabile.</p>

SUBIECTUL III (21 puncte)
Construcții și tipologii

Nr.	Item	Scor/Se va acorda:	Răspunsuri corecte/posibile
1.	<p>Descifrează caracterul particular al arhitecturii religioase medievale și evidențiază specificul fiecărui stil.</p>	<p>1 p. pentru contextul social, istoric și cultural; Câte 1 p. pentru tipul de</p>	<p>Stilul bizantin este arta caracteristică spațiului european răsăritean din secolele IV-XV. Creștinismul, a ajuns religia oficială a Imperiului Roman și mai apoi a statelor care s-au constituit pe rămășițele acestuia, de unde se răspândește în restul Europei. Arta era o formă de</p>

	<p>Vei avea în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> – contextul social, istoric și cultural care a favorizat apariția și dezvoltarea stilului; – principalul tip de construcție și două elemente caracteristice stilului; – trei lucrări reprezentative. <p>a) bizantin</p>	<p>construcție și elementele caracteristice stilului (1x3=3p.); Câte 1 p. pentru fiecare exemplu de lucrare reprezentativă (1x3=3p.) (1+3+3=7p.)</p> <p>Total 7 puncte</p>	<p>catehizare a celor neștiutori de carte. Arhitectura bizantină definește biserica/catedrala drept principalul tip de construcție, principalele particularități: a) planul bazilical – navă centrală, nave laterale, absidă, cor, nartex, ezonartex, exonartex și atrium. Sistemul de acoperire - șarpanta aparentă. b) Planul de tip central – patulob, polilob, patruconc, treflat, octogonal. Sistemul de acoperire cupola pe trompe, cupola pe pandantivi. <i>Sfânta Sofia</i> din Constantinopol; Ravenna, bisericile <i>San Vitale, Sant'Apollinare Nuovo și Sant'Apollinare in Classe, bis. Adormirea Maicii Domnului, Dafni.</i></p>
	<p>b) romanic</p>	<p>1 p. pentru contextul social, istoric și cultural;</p> <p>Câte 1 p. pentru tipul de construcție și elementele caracteristice stilului (1x3=3p.); Câte 1 p. pentru fiecare exemplu de lucrare reprezentativă (1x3=3p.) (1+3+3=7p.)</p> <p>Total 7 puncte</p>	<p>Stilul romanic este arta caracteristică spațiului european occidental din secolele XI-XIII, cu arhitectura ca gen principal de manifestare, fiind caracteristică unei societăți rurale. Arhitectura romanică este dominată de programul religios creștin, a păstrat formele de tradiție romană, în care a integrat elemente carolingiene și bizantine. Bisericile sunt de tip bazilical (cel mai adesea cu trei nave), caracteristice fiind zidurile masive, absidele semicirculare, deschiderile în general mici și ancadramentele cu arc semicircular. Planul bazilical – nava centrală, 2,4,6 nave laterale, absidă, absidiole, deambulatoriu, cor, transept. Sistemul de acoperire - șarpanta, bolta în leagăn, bolta în cruce. Biserica din <i>Saint-Savin</i> sur Gartempe, Catedrala din Canterbury, capela din Berza-la-Ville, din Franța, biserica <i>Sf. Angelo</i> din Formis, lângă localitatea Capua, în Italia. St. Gabriel Chapel.</p>
	<p>c) gotic</p>	<p>1 p. pentru contextul social, istoric și cultural;</p> <p>Câte 1 p. pentru tipul de construcție și elementele caracteristice stilului (1x3=3p.); Câte 1 p. pentru fiecare exemplu de lucrare reprezentativă (1x3=3p.) (1+3+3=7p.)</p> <p>Total 7 puncte</p>	<p>Goticul - un stil predominant urban, sec. XII – XV, Europa occidentală. Instabilitatea politica în Europa Evului Mediu a determinat construirea a unui număr mare de castele și fortificații, care serveau drept reședințe pentru nobili, seniori și regi, dar și ca fortărețe. Construcțiile gotice devin un simbol al puterii și autonomiei orașelor. Arhitectura era centrată pe stilul ecleziastic, noul sistem fiind determinat de tendința de a proiecta catedrale impunătoare, zvelte, cu ziduri și bolți foarte înalte avântate la cer, permițând pătrunderea luminii prin pereți găuriți de ferestre foarte mari acoperite cu vitralii, lumina apare ca un mare modelator al atmosferei, corelată cu prezența divină. Franța (considerată patria goticului): <i>Notre-Dame</i> de Paris, catedralele din Chartres, Reims, Amiens; Anglia: catedralele din Canterbury, Catedrala de la Salisbury, Catedrala Westminster Germania: catedrala din Freiburg, Domul din Köln; Spania: catedralele din Burgos, León, Sevilla; Italia: domurile din Siena, Milano, Florența, Venetia.</p>

SUBIECTUL IV (21 puncte)

Relația între conceptele dominante în epocă și artele plastice

Nr.	Item	Scor/Se va acorda:	Răspunsuri corecte/posibile
1.	<p>Descifrează concepțiile de bază ale sculpturii renașcentiste italiene și din nordul Europei, indicând 3 exemple de lucrări</p>	<p>Câte 1 p. pentru concepțiile de bază ale sculpturii renașcentiste italiene (1x2=2p); Câte 1 p. pentru concepțiile de bază ale sculpturii renașcentiste din nordul Europei (1x2=2p); Câte 1 p. pentru fiecare exemplu (1x3=3p).</p>	<p>Renașterea italiană: Artiștii au reflectat în sculptură întreaga gândire a Renașterii, abordând tema umanismului; se crează opere sculpturale cu tematică/subiecte religioase, istorice în care omul este reprezentat în baza anatomiei plastice; se realizează statui: busturi, figuri umane/ecvestre din piatră, marmură, bronz, care reprezentau eroi legendari, personaje istorice, biblice. Omul este reprezentat în toată splendoarea sa. L.Ghiberti, A. Pisano- utilizarea proporțiilor; scene cu madone și prunci, tondo-uri smălțuite (medalioane de formă circulară), statui ecvestre (condotieri), idealuri eroice (<i>David</i> de Michelangelo), redarea frumuseții fizice și spirituale; pe fațadele clădirilor și pe soclurile statuiilor sunt aplicate basoreliefuli cu diverse motive (flori, păsări, ornamente geometrice etc.) Lucrări reprezentative: Italia: Donatello, <i>David, Gattamelata;</i> Verrocchio, <i>Il Colleoni, David, Fecioara cu pruncul;</i> Lorenzo Ghiberti; Benvenuto Cellini; Michelangelo, <i>Pieta, David.</i> Germania: Veit Stoss, <i>Sfântul Ioan;</i></p>

	reprezentative.	(2+2+3=7p.) Total 7 puncte	Peter Vischer <i>Statuia regelui Artur al Angliei</i> ; Tilmann Riemenschneider, <i>Adam și Eva</i> .
2.	Explică modalitățile de reprezentare a figurii umane și a spațiului plastic în pictura barocă din Spania și Belgia. (3 opere reprezentative)	Câte1 p. pentru modalitățile de reprezentare a figurii umane în pictura barocă din Spania și Belgia (1x2=2p); Câte1 p. pentru a spațiului plastic în pictura barocă din Spania și Belgia (1x2=2p); Câte1 p. pentru fiecare exemplu (1x3=3p). (2+2+3=7p.) Total 7 puncte	Barocul - artă novatoare a sec. al XVII-lea, apărut în Italia, răspândit apoi în toată Europa. Trăsăturile caracteristice ale barocului în pictură: forme exagerate, dinamice care se contopesc într-un ansamblu unitar spectaculos, oferă spectacole plastice în care cadrul scenic policrom, sursa de lumină, suprafețele complicate, tensiunea emoțională a personajelor intensifică mișcarea exagerată, plină de patos; atitudinea teatrală a personajelor în poziții încordate, răsucite; se exprimă extazul, suferința, neliniștea, tensiunea etc. Spania evoluează substanțial în domeniul artelor în sec. al XVII-lea. Școala de pictură spaniolă se definește prin individualism, naturalism, accent pus pe tehnică/îndemânare. Subiecte: scene religioase, teme mitologice, efecte dramatice; Velázquez, realizează portrete la Curtea Regală, compoziții pline de culoare, viață, exuberanță și realism <i>Meninele, Infanta Margarita</i> etc. El Greco, <i>Sfânta treime, Vedere din Toledo</i> etc.. Arta sec. al XVII-lea a provocat opoziții, care au generat forme de exprimare artistic diferită. Belgia . Pictorii au utilizat figuri umane surprinse în mișcare, contraste de lumină și întuneric/clarobscur, echilibrul compozițional dinamic, utilizarea liniilor de compoziție de forme curbate, a diagonalelor repetate de tip ascendent sau descendent. Pictorii îi sunt proprii următoarele trăsături: gesticulație exagerată, poze/atitudini violente sau teatral-dramatice; picturile baroce sunt pline de culoare, viață, exuberanță și realism; scene mitologice, martirizări, alegorii. În pictură se recurge la perspectivele infinite, creând impresia că spațiul pictat se sparge și că de acolo se vede cerul unde se întâmplă miracole (coboară îngeri, redarea vieții sfinților etc). Ex.: Peter Paul Rubens, <i>Vânătoarea de lei, Răpirea fiicelor lui Leucip</i> ; Anthony van Dyck <i>Suzana și bătrânii, Portretul lui Carol I</i> .
3.	Explică diferențele între Clasicism și Rococo în baza operelor reprezentative din domeniul picturii.	Câte1 p. pentru descrierea picturii Clasicismului și Rococo-ului (1x2=2p); Câte1 p. pentru explicarea diferenței între pictura Clasicismului și Rococo-ului (1x2=2p); Câte1 p. pentru fiecare exemplu (1x3=3p); (2+2+3=7p.) Total 7 puncte	Clasicism sec. XVII; artă academică prin excelență. Pictorii se inspiră din antichitate și Renaștere, respectă cu strictețe tratatele de artă și canoanele de reprezentare estetică. Pornind de la modelele antichității , considerate ca întruchipări perfecte ale idealului de frumusețe și armonie, clasicismul reflectă realitatea în opere de artă desăvârșite ca realizare artistică, opere care să-l ajute pe om să atingă idealul frumuseții morale. Ex. Nicolas Poussin, <i>Moartea lui Germanicus, Răpirea sabinelor, Păstorii din Arcadia</i> etc. Rococo sec. XVIII; caracterizat prin ornamentația deosebit de bogată și elegantă. La pictorii secolului al XVII-lea omul aproape se pierdea în mijlocul accesoriilor și simbolurilor care îi evidențiau rangul social, iar decorul era completat prin coloane, obiecte prețioase răspândite pe mese, mobile masive și bogate, cu bronzuri și aurării. Ex.: Antoine Watteau, <i>Jupiter și Antiopa, Indiferentul, Fineta, Îmbarcarea spre Citera</i> ; Elisabeth Vigée-Lebrun, <i>Maria Antoaneta, Artista cu fiica ei, Portretul doamnei de Barry</i> ; François Boucher, <i>Cuibul, Moara, Toaleta Dianei, Doamna de Pompadour</i> ; Jean Baptiste Siméon Chardin, <i>Castelul de cărți de joc, Atributele muzicii războinice</i> ; Fragonard, Gainsborough etc.

SUBIECTUL V (16 puncte)

Interpretare iconografică și iconologică a unui stil sau a creației plastice

<i>Elaborează un eseu structurat în care să prezinți Varietatea formulelor plastice ale Romantismului în Europa.</i>								
<i>Vei avea în vedere</i>								
<i>Scor total 16 puncte</i>								
– mesajul plastic al operelor romantice;	L	0	1	1	-	-	-	-
– trei criterii estetice specifice fiecărei țări (trei țări la alegere);	L	0	1	1	1	1	1	1
– trei reprezentanți din diverse țări și trei lucrări semnificative.	L	0	1	1	1	1	1	1
Pentru redactarea eseului vei primi din oficiu 2 puncte (organizarea ideilor în scris și abilități de analiză și de argumentare).	L	0	1	1	-	-	-	-